

ירוושה ממחלקות קיימות

- ראינו בהרצאה שתי דרכים לשימוש חוזר בקוד של מחלקה קיימת:
  - הכלה + האצלה
  - ירווושה
- המחלקה הירושת יכולה להוסיף פונקציונליות שלא היתה קיימת במחלקת הבסיס, או לשנות פונקציונליות שקיבלה בירווושה
- בדוגמה הבאה אנו יורשים מהמחלקה Turtle שראינו בתחילת הסמסטר, ומוסיפים לה פונקציונליות חדשה: drawSquare

תוכנה 1 בשפת Java
אוניברסיטת תל אביב

2

תוכנה 1 בשפת Java

תרגול מספר 9: הורוושה

בית הספר למדעי המחשב
אוניברסיטת תל אביב

דריסת שרותים

- המחלקה הירושת בדרך כלל מבטאת תת משפחה של העצמים ממחלקת הבסיס
- המחלקה הירושת יכולה לדרוס שירותים שהתקבלו בירווושה
- כדי להשתמש בשרות המקורי (למשל ע"י השרות הדורס בעצמו) ניתן לפנות לשרות בתחביר: super.methodName(...)
- בדוגמה הבאה אנו מגדירים צב שיכור moveForward מהמחלקה Turtle ודורס את השרות Turtle

תוכנה 1 בשפת Java
אוניברסיטת תל אביב

4

צב חכם

```
/**  
 * A logo turtle that knows how to draw square  
 */  
public class SmartTurtle extends Turtle {  
    public void drawSquare(int edge) {  
        for (int i = 0; i < 4; i++) {  
            moveForward(edge);  
            turnLeft(90);  
        }  
    }  
}
```

ירווושה ממחלקה קיימת

הוספת שרות חדש

שימוש בשירותים ממחלקת האם

תוכנה 1 בשפת Java
אוניברסיטת תל אביב

3

נראות והורוושה

- שדות ושירותים פרטיים (private) של מחלקת הבסיס אינם נגישים למחלקה הירושת
- כדי לאפשר גישה למחלקות ירושות יש להגדיר להם נראות protected
- שימוש בירווושה יעשה בזהירות מרבית, בפרט הרשאות גישה למימוש
- נשתמש ב protected רק כאשר אנחנו מתכננים היררכיות ירווושה שלמות ושולטים במחלקה הירושת

תוכנה 1 בשפת Java
אוניברסיטת תל אביב

6

צב שיכור

```
/**  
 * A drunk turtle is a turtle that "staggers" as it moves forward  
 */  
public class DrunkTurtle extends Turtle {  
    /**  
     * Zigzag forward a specified number of units. At each step  
     * the turtle may make a turn of up to 30 degrees.  
     * @param units - number of steps to take  
     */  
    @Override public void moveForward(double units) {  
        for (int i = 0; i < units; i++) {  
            if (Math.random() < 0.1) {  
                turnLeft((int) (Math.random() * 60 - 30));  
            }  
            super.moveForward(1);  
        }  
    }  
}
```

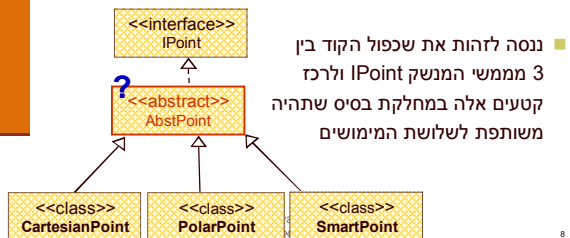
דריסה של שירות קיים

תוכנה 1 בשפת Java
אוניברסיטת תל אביב

5

צד הספק

- לעומת זאת, מנגנון הורשה חוסך שכפול קוד בצד הספק
- ע"י הורשה מקבלת מחלקה את קטע הקוד בירושה במקום לחזור עליו. שני הספקים חולקים אותו הקוד

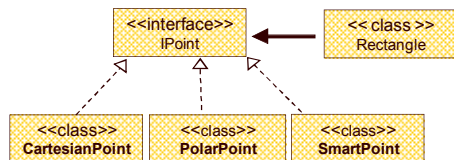

ננסה לזהות את שכפול הקוד בין 3 ממשי המנשק IPoint ולרכז קטעים אלה במחלקת בסיס שתהיה משותפת לשלושת המימושים

8

צד הלקוח

- בהרצאה ראינו את המנשק IPoint, והצגנו 3 מימושים שונים עבורו
- ראינו כי לקוחות התלויים במנשק IPoint בלבד, ולא מכירים את המחלקות המממשות **אדישים** לשינויים עתידיים בקוד הספק
- שימוש במנשקים חוסך שכפול קוד לקוח, בכך שאותו קטע קוד עובד בצורה נכונה עם מגוון ספקים (פולימורפיזם)

7

מחלקות מופשטות - דוגמא

- מחלקה פשוטה:

```

public abstract class A {
    public void f() {
        System.out.println("A.f!");
    }

    abstract public void g();
}

A a = new A();

public class B extends A {
    public void g() {
        System.out.println("B.g!");
    }
}

A a = new B();
    
```


תוכנה 1 בשפת Java
אוניברסיטת תל אביב

10

מחלקות מופשטות

- מחלקה מופשטת מוגדרת ע"י המלה השמורה abstract
- לא ניתן ליצור מופע של מחלקה מופשטת (בדומה למנשק)
- יכולה לממש מנשק אך לא לממש את כל השירותים המוגדרים בו
- זהו מנגנון מועיל להימנע משכפול קוד במחלקות יורשות

תוכנה 1 בשפת Java
אוניברסיטת תל אביב

9

CartesianPoint

```

public void rotate(double angle) {
    double currentTheta = Math.atan2(y,x);
    double currentRho = rho();

    x = currentRho * Math.cos(currentTheta+angle);
    y = currentRho * Math.sin(currentTheta+angle);
}
    
```

```

public void translate(double dx, double dy) {
    x += dx;
    y += dy;
}
    
```

PolarPoint

```

public void rotate(double angle) {
    theta += angle;
}
    
```

```

public void translate(double dx, double dy) {
    double newX = x() + dx;
    double newY = y() + dy;
    r = Math.sqrt(newX*newX + newY*newY);
    theta = Math.atan2(newY, newX);
}
    
```

גם כאן קשה לראות דמיון בין מימושי המתודות, למימושים קשר הדוק לייצוג שנבחר לשדות

תוכנה 1 בשפת Java
אוניברסיטת תל אביב

12

CartesianPoint

```

private double x;
private double y;
    
```

```

public CartesianPoint(double x, double y) {
    this.x = x;
    this.y = y;
}
    
```

```

public double x() { return x; }
    
```

```

public double y() { return y; }
    
```

```

public double rho() { return Math.sqrt(x*x + y*y); }
    
```

```

public double theta() { return Math.atan2(y,x); }
    
```

PolarPoint

```

private double r;
private double theta;
    
```

```

public PolarPoint(double r, double theta) {
    this.r = r;
    this.theta = theta;
}
    
```

```

public double x() { return r * Math.cos(theta); }
    
```

```

public double y() { return r * Math.sin(theta); }
    
```

```

public double rho() { return r; }
    
```

```

public double theta() { return theta; }
    
```

קשה לראות דמיון בין מימושי המתודות במקרה זה. כל 4 המתודות בסיסיות ויש להן קשר הדוק לייצוג שנבחר לשדות

תוכנה 1 בשפת Java
אוניברסיטת תל אביב

11

CartesianPoint	PolarPoint
<pre>public double distance(IPoint other) { double deltaX = x()-other.x(); double deltaY = y()-other.y(); return Math.sqrt((x()-other.x()) * (x()-other.x()) + (y()-other.y()) * (y()-other.y())); }</pre>	<pre>public double distance(IPoint other) { double deltaX = x()-other.x(); double deltaY = y()-other.y(); return Math.sqrt(deltaX*deltaX + deltaY*deltaY); }</pre>
<p>תוכנה 1 בשפת Java אוניברסיטת תל אביב</p>	

CartesianPoint	PolarPoint
<pre>public double distance(IPoint other) { return Math.sqrt((x()-other.x()) * (x()-other.x()) + (y()-other.y()) * (y()-other.y())); }</pre>	<pre>public double distance(IPoint other) { double deltaX = x()-other.x(); double deltaY = y()-other.y(); return Math.sqrt(deltaX*deltaX + deltaY*deltaY); }</pre>
<p>הקוד דומה אבל לא זהה, נראה מה ניתן לעשות... נסה לשכתב את CartesianPoint ע"י הוספת משתני העזר deltaX ו-deltaY</p>	
<p>תוכנה 1 בשפת Java אוניברסיטת תל אביב</p>	

CartesianPoint	PolarPoint
<pre>public double distance(IPoint other) { double deltaX = x()-other.x(); double deltaY = y()-other.y(); return Math.sqrt(deltaX * deltaX + (deltaY * deltaY)); }</pre>	<pre>public double distance(IPoint other) { double deltaX = x()-other.x(); double deltaY = y()-other.y(); return Math.sqrt(deltaX*deltaX + deltaY*deltaY); }</pre>
<p>שתי המתודות זהות לחלוטין. ניתן להעביר את המתודה למחלקה AbstPoint ולמחוק אותה מהמחלקות CartesianPoint ו-PolarPoint</p>	
<p>תוכנה 1 בשפת Java אוניברסיטת תל אביב</p>	

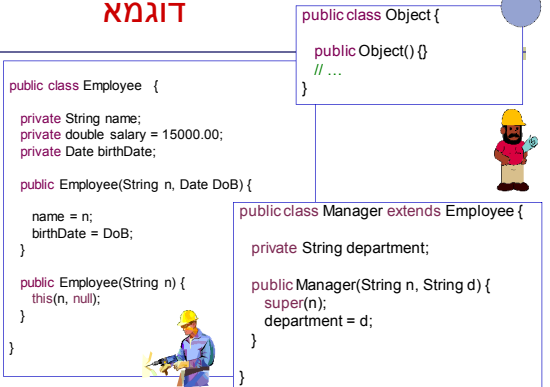
CartesianPoint	PolarPoint
<pre>public double distance(IPoint other) { double deltaX = x()-other.x(); double deltaY = y()-other.y(); return Math.sqrt(deltaX * deltaX + (deltaY * deltaY)); }</pre>	<pre>public double distance(IPoint other) { double deltaX = x()-other.x(); double deltaY = y()-other.y(); return Math.sqrt(deltaX*deltaX + deltaY*deltaY); }</pre>
<p>נשאר הבדל אחד נחליף את x להיות x() - במאזן ביצועים לעומת כלליות נעדיף תמיד את הכלליות</p>	
<p>תוכנה 1 בשפת Java אוניברסיטת תל אביב</p>	

אתחולים ובנאים

- יצירת מופע חדש של עצם כוללת: הקצאת זכרון, אתחול, הפעלת בנאים והשמה לשדות
- במסגרת ריצת הבנאי נקראים גם הבנאים של מחלקת הבסיס
- תהליך זה מבלבל כי לשדה מסוים ניתן לבצע השמות גם ע"י אתחול, וגם ע"י מספר בנאים (אחרון קובע)
- בשקפים הבאים נתאר במדויק את התהליך
- נעזר בדוגמא

CartesianPoint	PolarPoint
<pre>public String toString() { return "(x=" + x() + ", y=" + y() + ", r=" + rho() + ", theta=" + theta() + ")"; }</pre>	<pre>public String toString() { return "(x=" + x() + ", y=" + y() + ", r=" + r + ", theta=" + theta + ")"; }</pre>
<p>תהליך דומה ניתן גם לבצע עבור toString</p>	
<p>תוכנה 1 בשפת Java אוניברסיטת תל אביב</p>	

דוגמא

מה הסדר ביצירת מופע של מחלקה?

1. **שלב ראשון:** הקצאת זיכרון לשדות העצם והצבת ערכי ברירת מחדל
2. **שלב שני:** נקרא הבנאי (לפי חתימת new) והאלגוריתם הבא מופעל:
  1. Bind constructor parameters.
  2. If explicit this(), call recursively, and then skip to Step 5.
  3. Call recursively the implicit or explicit super(...).
    - [except for Object because Object has no parent class]
  4. Execute the explicit instance variable initializers.
  5. Execute the body of the current constructor.

תמונת הזכרון

(String) Name	"Joe Smith"
(double) Salary	15000.0
(Date) Birth Date	null
(String) Department	"Sales"

```

public class Employee extends Object {
    private String name;
    private double salary = 15000.00;
    private Date birthDate;

    public Employee(String n, Date DoB) {
        // implicit super();
        name = n;
        birthDate = DoB;
    }

    public Employee(String n) {
        this(n, null);
    }
}

public class Manager
    extends Employee {
    private String department;

    public Manager(String n, String d) {
        super(n);
        department = d;
    }
}

```

1. Bind parameters.
2. If explicit this(), goto 5.
3. super().
  - No binding necessary
  - No this() call
  - No super() call (Object is the root)
  - No explicit variable initialization for Object
  - No method body to call
4. explicit var. init.
5. Execute body
  - Initialize explicit Employee variables: salary=15000.00;
  - Execute body: name="Joe Smith"; date=null;
  - Steps skipped
  - Execute body: No body in Employee(String)
  - No explicit initializers for Manager
  - Execute body: department="Sales"

הרצת הדוגמא

- מה קורה כאשר ה JVM מריץ את השורה
Manager m = new Manager("Joe Smith", "Sales");
- **שלב ראשון:** הקצאת זיכרון לשדות העצם והצבת ערכי ברירת מחדל

(String)Name
(double)Salary
(Date)Birth Date
(String)Department